Δὲν ὑπάρχει ἀνθρωπιὰ στὰ σύγχρονα νοσοκομεῖα

Ἔχουν αὐτοματοποιηθεῖ οἱ ἰατρικὲς ὑπηρεσίες

ΒΟΝΝΗ (Ἰδ. Ὑπ.). Ὁ Καθολικὸς Σύνδεσμος Νοσοκομείων ἐπισημαίνει τὸ γεγονός, ὅτι ὅσο περνάει ὁ καιρὸς ὅλο καὶ περισσότεροι ἀσθενεῖς στὴν Ὁμοσπονδιακὴ Δημοκρατία τῆς Γερμανίας αἰσθάνονται, ὅτι δὲν ἱκανοποιοῦνται ἀπὸ τὴ μεταχείριση ποὺ τοὺς ἐπιφυλάσσεται στὰ νοσοκομεῖα. Ὁ Σύνδεσμος θεωρεῖ σὰν βασικὴ αἰτία τῆς ἐλλείψεως ἀνθρωπιᾶς, τὴ σταδιακὴ αὐτοματοποίηση τῶν ἰατρικῶν ὑπηρεσιῶν. Διαπιστώνει μάλιστα ὅτι μετὰ τὴ θεραπεία, δημιουργοῦνται νέες ἀρρώστειες ἐφ' ὅσον ἡ μηχανὴ παίρνει τὴ θέση τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ἔρευνα ποὺ ὀργάνωσε ὁ Σύνδεσμος δείχνει ὅτι οἱ γιατροὶ εἶχαν ἐλάχιστη ἢ καὶ καμμιὰ γνώση τῆς προσωπικῆς καταστάσεως στὸ 83ο)ο τῶν ἀσθενῶν, ἀκόμα κι' ἂν τὸ προηγούμενο ἱστορικὸ ἐπηρέασε τὴν ἀρρώστεια στὰ 70ο)ο τῶν περιπτώσεων. Τὰ 53ο)ο τῶν γιατρῶν δὲν ἤξεραν τίποτα καὶ τὰ 29ο)ο γνώριζαν ἐλάχιστα πράγματα γιὰ τοὺς περισσότερους ἀσθενεῖς. Ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῶν ἀσθενῶν ἐλάχιστοι εἶχαν τὶς ἀπαραίτητες πληροφορίες γιὰ τὴν ἀρρώστεια τους. Τὰ 92,9ο)ο τῶν ὅσων ρωτήθηκαν, δήλωσαν ὅτι δὲν καταλαβαίνουν τὶς περισσότερες μὴ γερμανικὲς λέξεις τῆς ἰατρικῆς ὁρολογίας. Τὰ 69ο)ο δὲν τολμοῦσαν νὰ ρωτήσουν τοὺς γιατροὺς περισσότερα ἀπὸ τὰ ἐντελῶς ἀπαραίτητα, γιατὶ τοὺς εὕρισκαν τόσο ἀπασχολημένους καὶ κουρασμένους. Παράπονα εἶχαν τὰ 57ο)ο καὶ ἀπὸ τὴ συμπεριφορὰ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ νοσοκομείου. Τὸ κατηγοροῦν ὅτι, γενικά, ἐνδιαφέρεται περισσότερο γιὰ τὸ τί ὀκέφτονται ἐκεῖνοι ποὺ δίνουν τὶς διαταγὲς παρὰ γιὰ τὴν ἱκανοποίηση τῶν ἀσθενῶν τους. Ἡ ἀτομικὴ ἀξία τοῦ καθενὸς ἀπὸ τὸ προσωπικό, ἀποκτᾶται μὲ πράξεις ποὺ βλέπει ὁ γιατρός, παρὰ μὲ ἐνέργειες, ὠφέλιμες στὸν ἀσθενῆ. Διαπιστώνεται μὲ λύπη, ὅτι πολὺ λίγοι κοινωνικοὶ λειτουργοὶ ἀπασχολοῦνται στὰ νοσοκομεῖα. Αὐτὴ τὴ στιγμὴ ὑπάρχουν 1120 γιὰ τὰ 3.483 νοσοκομεῖα τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Γερμανίας. Ἂν πάρουμε ὑπ' ὄψη τὴν σωστὴ ἀναλογία, δηλαδὴ ἕνα πρὸς 250, χρειάζονται 2.866 κοινωνικοὶ λειτουργοὶ γιὰ τὰ 716.530 νοσοκομειακὰ κρεβάτια.

Ἡ σχέση γιατροῦ καὶ ἀσθενῆ θὰ μποροῦσε νὰ βελτιωθεῖ σημαντικὰ ἂν ὑπῆρχε ἕνας νοσοκομειακὸς «ὁδηγός» γιὰ τοὺς ἀσθενεῖς, κάτι ποὺ ἐφαρμόζεται σὲ πολλὲς εὐρωπαϊκὲς χῶρες. Αὐτὸ ἐπιβεβαιώνουν στατιστικὲς ἔρευνες ποὺ ἔγιναν σὲ 700 ἀσθενεῖς καὶ 150 γιατροὺς καὶ προσωπικό, σὲ ὀκτὼ νοσοκομεῖα τῆς Βάδης — Βυρτεμβέργης καὶ τῆς Ἔσσης. Ὁ 16σέλιδος ὁδηγὸς ἐνθαρρύνει τὸν νοσηλευόμενο νὰ μιλήσει στὸ γιατρὸ του καὶ γενικὰ τὸν βοηθάει στὴν κατάσταση ποὺ βρίσκεται. Καταλαβαίνει ἀπὸ ἐκεῖ ὅτι μπορεῖ καὶ πρέπει νὰ ρωτᾶ γιὰ τὰ πάντα: Τὴ φύση τῆς ἀρρώστειας του καὶ τὴ θεραπεία της, τὸ χρόνο ποὺ θὰ ἀπαιτήσει, τὶς παρενέργειες, τοὺς κινδύνους, τὶς συνέπειες καὶ τὰ φάρμακα. Ὁ ὁδηγὸς δίνει ἐπίσης πληροφορίες γιὰ τὸ νοσοκομειακὸ προσωπικό, περιγράφει τὸν τρόπο ἐργασίας στὸ νοσοκομεῖο, περιέχει εἰκόνα γραφήσεις τῆς ἐγχειρήσεως, κα θὼς καὶ τὰ γερμανικὰ ὀνόματα τῶν διαφόρων ἀσθενειῶν. Τὰ 60ο)ο τῶν νοσηλευομένων εἶπαν, ὅτι ὁ ὁδηγὸς τοὺς βοήθησε κατὰ τὴ διαμονή τους στὸ νοσοκομεῖο. Γύρω στὰ 75ο)ο μποροῦσαν νὰ μιλήσουν γιὰ τὴ φύση τῆς ἀρρώστειας του καὶ 46ο)ο γιὰ τὰ αἴτια καὶ τὴν ἐξέλιξή της. Ἀσθενεῖς ποὺ χρησιμοποιοῦν τὸν ὁδηγὸ αὐτὸ γνωρίζουν περισσότερα πράγματα καὶ γιὰ τὴν πορεία τῆς ἀσθένειάς τους (59ο)ο), τὴν ἀντιμετώπισή της (70ο)ο) καὶ τὶς συνέπειες. Μόνο 7ο)ο τῶν ὅσων ρωτήθηκαν, εἶπαν ὅτι δὲν εἶχαν δεῖ ποτὲ τὸν ὁδηγό. Ἀνάλυση τῶν σχέσεων ἡλικίας, μορφώσεις, χρόνου νοσηλείας καὶ σοβαρότητας τῆς ἀσθένειας, δείχνει ὅτι ἡ χρησιμότητα τοῦ ὁδηγοῦ αὐξάνει ὅσο πιὸ ἡλικιωμένος εἶναι ὁ ἀσθενής, ὅσο λιγώτερη ἡ μόρφωσή του καὶ ὅσο μεγαλύτερη ἡ διαμονὴ του στὸ νοσοκομεῖο. Ἡ ἔρευνα ποὺ πραγματοποιήθηκε ἀπὸ τοὺς καθηγητὲς Γιοὺργκενφὸν Τρόσκε ἀπὸ τὸ Φράϊμπουργκ καὶ Γιοχάνες Σίγκριστ ἀπὸ τὸ Μάρμπουργκ, κατέδειξε ἐπίσης ὅτι οἱ ἀσθενεῖς ἐκτίμησαν τὸν ὁδηγὸ πολὺ περισσότερο ἀπὸ ὅ,τι τὸ ἰατρικὸ προσωπικό. Γιατροὶ καὶ νοσοκόμες παραδέχτηκαν ὅτι ὁ ὁδηγὸς εὐνοοῦσε τὴν κατανόηση μὲ τοὺς ἀσθενεῖς, ἀλλὰ εἶχαν ἐπιφυλάξεις γιὰ τὴν κρατικὴ ποὺ ἐπακολουθοῦσε.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΡΕΥΝΕΣ

Τὸ βρογχικὸ ἄσθμα σὲ ἔξαρση ἐξ αἰτίας τοῦ περιβάλλοντος

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΡΩΜΗ. Τὸ βρογχικὸν ἄσθμα εἶναι μία ἀσθένεια, ἡ ὁποία διαδίδεται διαρκῶς περισσότερον. Ἀρκεῖ νὰ ἀναφέρωμεν δύο χαρακτηριστικὰ στοιχεῖα ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν: κατὰ τὴν τελευταίαν 10ετίαν τὰ κρούσματα τῆς ἀσθενείας ηὐξήθησαν κατὰ 400%. εἰς δὲ τὰ σχολεῖα τοῦ Λονδίνου ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀσθματικῶν παιδιῶν ἔχει αὐξηθῆ κατὰ 4%. Τὸ φαινόμενον τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν παρουσίαν, εἰς τὸ περιβάλλον, ὁλονὲν περισσοτέρων νοσηρῶν παραγόντων ὡς καὶ εἰς τὴν ἀνεγνωρισμένην κληρονομικότητα τῆς παθήσεως, ἡ ὁποία κάμνει ὥστε τὸ τέκνον δύο ἀσθματικῶν νὰ εἶναι καταδικασμένον νὰ γίνῃ καὶ αὐτὸ ἀσθματικόν.

Ἡ ἐξάπλωσις τῆς παθήσεως, ἡ αὔξησις τῶν κρουσμάτων μεταξὺ τῶν παιδιῶν, τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ ἀσθματικὸς καταντᾶ συχνὰ ἀνάπηρος, καθιστᾶ τὸ ἄσθμα μίαν πραγματικὴν κοινωνικὴν ἀσθένειαν, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ὁποίας συγκαλοῦνται συχνὰ διεθνῆ συνέδρια καὶ συνελεύσεις ἀλληλοενημερώσεως τῶν ἐπιστημόνων. Ἓν τοιοῦτον συνέδριον συνεκλήθη πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἰς τὸ Μιλάνον, ὅπου συνεζητήθησαν τὰ διάφορα προβλήματα τοῦ βρογχικοῦ ἄσθματος.

Τὸ πρῶτον πρόβλημα εἶναι τὸ διαγνωστικὸν διότι ἡ ἐγκαιρος διάγνωσις τῆς παθήσεως εἶναι δυνατὸν νὰ προστατεύσῃ τὸν πάσχοντα ἀπὸ τὴν ἐπανάληψιν τῶν προσβολῶν ἢ καὶ νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ὁριστικὴν θεραπείαν.

Ὡς γνωστόν, ἓν μέγα μέρος τῶν κρουσμάτων τοῦ βρογχικοῦ ἄσθματος ὀφείλεται εἰς τὴν ἀνώμαλον ἀντίδρασιν τῶν ἀναπνευστικῶν ὁδῶν εἰς ὑλικὰ τοῦ περιβάλλοντος, τὰ λεγόμενα ἀλλεργιογόνα. Ἡ ἀντίδρασις αὐτὴ προκαλεῖ εἰς τὸ εὐαίσθητον ὑπο κείμενον, ἀλλὰ ὄχι καὶ εἰς τὸν φυσιολογικὸν ἄνθρωπον, μίαν ἀντίδρασιν βρογχοσπασμοῦ, ἡ ὁποία ἐπιφέρει δύσπνοιαν. Οὕτως, ἡ ἀναγνώρισις τοῦ ἀλλεργιογόνου εἶναι ἡ προϋπόθεσις διὰ τὴν θεραπείαν τῶν αἰτίων τῆς παθήσεως.

Ἐν τούτοις τὰ ἀλλεργιογόνα εἶναι πάρα πολλά: οὐσιαστικῶς, ἠμπορεῖ νὰ εἰπεῖ κανεὶς ὅτι πάσα οὐσία μετὰ τῆς ὁποίας ἐρχόμεθα τακτικῶς ἢ περιστασιακῶς εἰς ἐπαφὴν εἶναι δυνατὸν νὰ προκαλέσῃ ἄσθμα: οὕτω γνωρίζομεν ὅτι τὸ ἄσθμα εἶναι δυνατὸν νὰ προκληθεῖ, ὡς καὶ πᾶσα ἀλλεργία, ἐκ τῆς γύρεως τῶν ἀνθέων, ἐκ τῆς τρίχας τῶν ζώων, ἐκ τοῦ ἐρίου, κ.τ.λ.ἐκ διαφόρων λαχανικῶν, ἐξ ὑλικῶν τὰ ὁποῖα ὑπάρχουν εἰς τὸ περιβάλλοντῆς κατοικίας ἢ τῆς ἐργασίας ἐκ φαρμάκων καὶ ἐξ ἄλλων ἁπλῶν ὑλῶν. Οὕτω ἡ ἀναζήτησις τῆς αἰτίας ἠμπορεῖ νὰ εἶναι πολὺ δύσκολος, ἀπαιτεῖ δὲ ἀπὸ τὸν ἰατρὸν, ἱκανότητα, ἀπὸ δὲ τὸν ἀσθενῆ ὑπομονήν.

Μία πρόσεκτικὴ συγκέντρωσις τῶν χαρακτήρων τῆς κρίσεως καὶ τῆς πορείας της, ἡ ἀναζήτησις τῶν ἀντισωμάτων τὰ ὁποῖα εἶναι ὑπεύθυνα διὰ τὴν κρίσιν διὰ τῶν δερματικῶν ἀντιδράσεων καὶ τῶν ραδιοαναλογικῶν μεθόδων τῶν ἀποδείξεων τῆς εὐαισθησίας τοῦ πάσχοντος εἰς ὡρισμένα ἀλλεργιογόνα, ἀποτελοῦν τὴν βάσιν τῆς θεραπείας. Πολλαὶ ἀποτυχίαι ὀφείλονται εἰς τὴν ἀνεπαρκῶς διενεργηθεῖσαν ἔρευναν ἢ εἰς μίαν μὴ λεπτομερῆ ἀξιολόγησιν τῶν στοιχείων τοῦ πάσχοντος ἢ ἐκείνων τῶν ἐργαστηριακῶν ἐξετάσεων. Πολλαὶ ὅμως ἄλλαι ἀποτυχίαι ὀφείλονται εἰς τὸ ὅτι ἡ αἰτία τῆς παθήσεως δὲν εἶναι ἀλλεργική, ἀλλὰ βρογχικὸς σπασμὸς ἐμφανίζεται χωρὶς νὰ ὑπάρχει ἐξωτερικὸν αἴτιον εἶναι δὲ συνέπεια μιᾶς ἀλλοιώσεως τῶν λεπτῶν μηχανισμῶν, οἱ ὁποῖοι συμβάλλουν εἰς τὴν διατήρησιν ἑνὸς φυσιολογικοῦ βρογχικοῦ τόνου.

Δ' αὐτό, εἶναι ἀπαραίτητος ἡ λεπτολόγος μελέτη τῆς δυναμικῆς τοῦ ἀναπνευστικοῦ συστήματος προκειμένου νὰ διαγνωσθοῦν εἰς βάθος τὰ αἴτια τῆς ἀλλοιώσεως καὶ νὰ ἀξιολογηθοῦν καλλίτερον τὰ ἀποτελέσματα τῆς θεραπείας τοῦ βρογχικοῦ σπασμοῦ.

Η «ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ»

Οἱ ὑπερδυνάμεις λογικεύονται πρὸ τοῦ κινδύνου νέου πολέμου

Ἀλλὰ συνεχίζουν τὶς κατηγορίες καὶ τὶς ἀπειλές των

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΥΦΕΣΗ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΔΙΑΤΗΡΗΘΕΙ

ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ. (Ἰδ. Ὑπηρ.). Μὲ τὴ νέα «ἐπίθεση φιλίας» τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν πρὸς τὴν πλευρὰ τῆς Κίνας, ποὺ ἀνέλαβε νὰ φέρει σὲ πέρας ὁ ἱκανότατος γιὰ παρόμοιες ἀποστολὲς προεδρικὸς σύμβουλος ἀσφαλείας Ζ. Μπρεζίνσκι, τίθεται πάλι τὸ ἀγωνιῶδες ἐρώτημα — κλειδί, γιὰ τὴν πορεία τῆς ἀνθρωπότητος: ποιὲς θὰ εἶναι οἱ σχέσεις Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ Σοβιετικῆς Ἑνώσεως ὕστερα ἀπὸ 15 χρόνια; Καὶ μέσα σ' αὐτὰ τὰ 15 χρόνια ποιὲς μορφὲς σχέσεων θὰ δημιουργηθοῦν σὲ σχέση μὲ τὶς σημερινὲς ποὺ χαρακτηρίζονται ἀπὸ προσπάθεια συγκράτησής τους μέσα σὲ φιλικὰ πλαίσια, χωρὶς ὅμως αὐτὸ νὰ εἶναι πάντα δυνατό. Εἶναι πολλὰ τὰ προβλήματα, ποὺ χωρίζουν τὶς δυὸ ὑπερδυνάμεις, ἀλλὰ εἶναι ἐπίσης καὶ σημαντικὰ αὐτά, ποὺ τὶς ἑνώνουν κατὰ ἕνα τρόπο — ὅπως ἡ προσπάθεια γιὰ περιορισμὸ τῶν πυρηνικῶν ἐξοπλισμῶν.

Ἀλλά, γενικά, οἱ σχέσεις Ἡνωμένων Πολιτειῶν — Σοβιετικῆς Ἑνώσεως δὲν ἐξαρτῶνται μόνο ἀπὸ τὶς συνθῆκες ποὺ δημιουργοῦνται ἀνάμεσα στὶς δυὸ χῶρες, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἄλλους παράγοντες, ἐξ ἴσου σημαντικούς. Ἐπὶ παραδείγματι, τὶ ρόλους θὰ παίξουν στὶς διεθνεῖς ὑποθέσεις ἡ Κίνα, οἱ ἀναπτυσσόμενες χῶρες ποὺ ὁλοένα καὶ περισσότερο ἐμφανίζονται δυναμικώτερες, ἡ Εὐρωπαϊκὴ οἰκονομικὴ κοινότητα καὶ ἡ Ἰαπωνία: Μέσα σ' αὐτὸ τὸ πλαίσιο ποὺ διαφοροποιεῖται κατὰ καιροὺς ἀπὸ τὶς ἐξελίξεις στὰ διάφορα σημεῖα τοῦ πλανήτη, ὅπως ἡ Ἀφρική, ἡ Λατινικὴ Ἀμερική, ἡ Μέση Ἀνατολὴ—περιοχὲς ποὺ θεωροῦνται «βαρόμετρα» τῆς διεθνοῦς ἰσορροπίας τοῦ συστήματος ποὺ ἐπικρατεῖ σὲ παγκόσμια κλίμακα, ἀναπτύσσονται καὶ ἐξελίσσονται οἱ σχέσεις τῶν ὑπερδυνάμεων ὄχι μόνο μεταξύ τους, ἀλλὰ καὶ σὲ σχέση μὲ τὰ ἄλλα κράτη καὶ συνασπισμοὺς κρατῶν.

Ο «ΕΠΕΜΒΑΤΙΣΜΟΣ»: ΒΕΛΗ ΕΚΑΤΕΡΩΘΕΝ

Οἱ δικτατορίες τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς, ἐξοργίζουν χρόνια καὶ χρόνια τώρα τὴ Σοβιετικὴ Ἕνωση, ποὺ τὶς θεωρεῖ ἔργο τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Ἡ Μόσχα κατηγορεῖ ἀνέκαθεν τὴν Οὐάσιγκτων γιὰ «ἐπεμβατισμὸ» καὶ χαρακτηρίζει — μαζὶ μὲ ἄλλους ἐπικριτὲς ἀπὸ τὸν εὐρωπαϊκὸ χῶρο — τὸν ρόλο τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν στὶς διεθνεῖς ὑποθέσεις σὰν ἱμπεριαλιστικό. Ὅπως σημειώνει ὁ Ἀμερικανὸς καθηγητὴς πολιτικῶν ἐπιστημῶν στὸ πανεπιστήμιο τῆς Νέας Ὑόρκης Τζέρομ Σλαίητερ, οἱ ἐπικριτὲς τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ὑποστηρίζουν ὅτι ἡ Οὐάσιγκτων ἀποδύθηκε ἀπὸ τὰ πρῶτα χρόνια τῆς δεκαετίας τοῦ 1960 σὲ μιὰ σκόπιμη καὶ γενικὰ πετυχημένη προσπάθεια, νὰ θέσει ὑπὸ τὸν ἔλεγχό της τὴν οἰκουμένη, μὲ τὸ πρόσχημα ὅτι ἤθελε νὰ συγκρατήσει τὸν κομμουνιστικὸ ἐπεκτατισμό.

Ὁ κύριος στόχος τῆς κυριαρχίας αὐτῆς τῆς Ἀμερικῆς στὸν κόσμο, χαρακτηρίζεται ἀπὸ τοὺς ἐπικριτὲς σὰν οἰκονομικός, δηλαδὴ ὅτι ἀπέβλεπε στὴν ἐξασφάλιση φτηνῶν πρώτων ὑλῶν γιὰ τὴν ἀμερικανικὴ βιομηχανία, ἱκανοποιητικῶν ἀγορῶν γιὰ τὰ προϊόντα της καὶ οἰκονομικῶς πρόσφορων εὐκαιριῶν γιὰ τὶς ἐπενδύσεις ἀμερικανικῶν κεφαλαίων. Χρησιμοποιώντας τὰ τεράστια οἰκονομικά της μέσα, ἡ Ἀμερικὴ ἔκανε ὅ,τι μποροῦσε γιὰ νὰ κρατήσει τὸν κόσμο συντηρητικό, καπιταλιστικὸ καὶ σὲ κατάσταση δουλείας — λένε οἱ ἐπικριτές.

Ἡ Μόσχα δὲν παραλείπει νὰ καυτηριάζει τὸν «ἀμερικανικὸ ἐπεμβατισμὸ» στὴν Εὐρώπη — μέσω τοῦ ΝΑΤΟ — καὶ σὲ ἄλλες περιοχὲς τοῦ κόσμου, ὅπου ἀκόμη καὶ οἱ πολυεθνικὲς ἑταιρίες καταγγέλλονται σὰν «ὄργανα ἐπέμβασης» στὶς ὑποθέσεις ξένων χωρῶν. Ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ ὅμως καὶ οἱ Ἀμερικανοὶ ἐπιτίθενται ἐναντίον τῆς Μόσχας κατηγορώντας την γιὰ «ἐπεμβατισμὸ» σὲ διάφορες περιοχὲς μὴ ἐπιρροῆς της. Τελευταῖο παράδειγμα ἡ Ἀφρική. Θύελες ἔσεισκωσε ἀπὸ μερικὰ χρόνια τώρα ἡ κατανυκτικὴ ἀνάμιξη τῆς Μόσχας καὶ τῆς Κούβας στὶς ἀφρικανικὲς ὑποθέσεις — Ἀγκόλα, Αἰθιοπία — ἀνάμιξη ποὺ κορυφώθηκε πρόσφατα μὲ τὴν ὑπόθεση τοῦ Ζαΐρ.

Ἡ Μόσχα ποτὲ δὲν παραδέχτηκε ὅτι ἔκανε «ἐπέμβαση». Παρουσίασε τὴν «ἐμφάνισή» της σὰν φυσιολογικὴ βοήθεια, ἀπορρίπτοντας τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ Λευκοῦ Οἴκου ὅτι ἡ Μόσχα ἐπεμβαίνει στὴν Ἀφρικὴ μὲ σκοπὸ νὰ ἀποκτήσει στρατηγικὰ πλεονεκτήματα «παραβιάζοντας τὶς ἀρχὲς τῆς εἰρηνικῆς συνύπαρξης» ποὺ τὶς διακήρυξε ἡ ἴδια ἡ Μόσχα. Οἱ Σοβιετικοὶ θεωροῦν, ὅτι οἱ καταγγελίες τῶν Ἀμερικανῶν — καὶ τοῦ ΝΑΤΟ — ἔχουν σκοπὸ νὰ συκοφαντήσουν τὴ Σοβιετικὴ Ἕνωση καὶ νὰ ἀμαυρώσουν τὴν ἐξωτερικὴ πολιτική της, ἀκόμη δὲ, νὰ διαστρεβλώσουν τὶς ἀρχὲς τῆς εἰρηνικῆς συνύπαρξης. Καὶ δηλώνουν, — οἱ Σοβιετικοὶ — ὅτι «οἱ σοσιαλιστικὲς χῶρες θεωροῦν καθῆκον τους ν' ἀντιπροσωπεύουν στὴν ἔκκληση τῶν προοδευτικῶν δυνάμεων τῶν ἄλλων χωρῶν καὶ νὰ ἐκδηλώσουν τὴν ἀλληλεγγύη τους στὸν δίκαιο ἀγῶνα ποὺ διεξάγουν».

ΚΙ ΟΜΩΣ ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΛΙΜΑ ΑΜΟΙΒΑΙΑΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

Τὸ ὅτι αὐτὴ τὴ στιγμὴ οἱ Ἡνωμένες Πολιτεῖες κάνουν προσπάθεια νὰ ἐκμεταλλευθοῦν τὴν διένεξη ἀνάμεσα στὴν Κίνα καὶ τὴ Σοβιετικὴ Ἕνωση, προσεγγίζοντας τὸ Πεκίνο, πότε μὲ τὸν ὑπουργὸ Ἐξωτερικῶν κ. Βάνς, πότε μὲ τὸν σύμβουλο Ζ. Μπρεζίνσκι, ἐπηρεάζει ἀσφαλῶς τὶς ἐξελίξεις στὴ μορφοποίηση τῶν σχέσεων ἀνάμεσα στὴν Οὐάσιγκτων καὶ τὴ Μόσχα. Βέβαια, κανένας δὲν περιμένει ἀπὸ τὴ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη — οὔτε κάν ἀπὸ τὸν ἕνα χρόνο στὸν ἄλλο — ἐξομάλυνση ὅλων τῶν διαφορῶν, ποὺ χωρίζουν τὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες καὶ τὴν Κίνα. Ὑπάρχει τὸ θέμα τῆς Φορμόζας, ποὺ δεσπόζει. Δὲν ἐπιλύεται εὔκολα. Ἡ Οὐάσιγκτων ὅμως ἐπιμένει στὶς διαπραγματεύσεις. Ἡ Μόσχα δὲν βλέπει σίγουρα μὲ καλὸ μάτι τὶς ἐπαφὲς Ἀμερικῆς — Κίνας.

Ἀλλὰ ἡ διατάραξη τῶν σχέσεων μὲ τὴν Οὐάσιγκτων δὲν προχωρεῖ σὲ βάθος. Ὑπάρχει, αὐτὴ τὴ στιγμὴ παρ' ὅλες τὶς δυσάρεστες ἐξελίξεις στὴν Ἀφρικὴ καὶ τὴ Μέση Ἀνατολή, ποὺ δὲν ἔπαιξαν καθόλου θετικὸ ρόλο στὴν εἰρηνικὴ συνύπαρξη — ἕνα κλίμα ἀμοιβαίας κατανόησης ἀνάμεσα στὶς δυὸ μεγάλες δυνάμεις τοῦ κόσμου. Ὡς ἕνα βαθὺ αὐτὴ τὴν κατανόηση τὴν ἐπιβάλλουν οἱ κίνδυνοι ποὺ διατρέχει ὁλόκληρη ἡ ἀνθρωπότητα ἀπὸ τοὺς πυρηνικοὺς ἐξοπλισμοὺς καὶ τὶς τοπικὲς ἀναστατώσεις σὲ περιοχὲς τῆς ὑδρογείου. Ἀλλὰ εἶναι χαρακτηριστικὸ ὅτι τὰ τελευταῖα ἐννιὰ χρόνια πρὶν τὸ 1977, ἀπὸ τὶς 105 συνθῆκες καὶ συμφωνίες ποὺ ὑπεγράφησαν μεταξὺ Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ Σοβιετικῆς Ἑνώσεως, ἀπὸ τότε ποὺ οἱ δυὸ χῶρες ἔχουν διπλωματικὲς σχέσεις, οἱ 58 ὑπεγράφησαν μέσα σ' αὐτὰ τὰ ἐννιὰ χρόνια πρὶν τὸ 1977. Τὴν τελευταία διετία ὁ «ρυθμὸς» ἔπεσε, ἀλλὰ πάντως ἡ ἀμοιβαία κατανόηση — ἔστω καὶ ὑπαγορευόμενη ἀπὸ ἐξαναγκαστικὲς συνθῆκες — ὑπάρχει. Αὐτὴ ἡ «νέφυρα συνεννόησης» ὅπως τὴν ἀποκαλεῖ ὁ καθηγητὴς Σλαίητερ, περιορίζει σημαντικὰ τὸν κίνδυνο νὰ ἐπαναληφθεῖ μιὰ κρίση ποὺ θὰ ὁδηγήσει σὲ παγκόσμιο πόλεμο.

Πάει πολὺ βέβαια νὰ μιλήσουμε γιὰ «ἀμοιβαία ἐμπιστοσύνη» ἀνάμεσα στὶς δυὸ ὑπερδυνάμεις. Ἡ στρατηγικὴ ἰσορροπία στὸν κόσμο ἔχει φτάσει στὸ ὕψιστο σημεῖο περιπλοκότητος καὶ αὐτὴ ἡ ἴδια ἡ δύναμη κάθε «ἀντιπάλου» ἐξουδετερώνεται σχεδὸν ἀπὸ τὸ «ἀντίπαλον δέος» ποὺ εἶναι ἡ δύναμη τοῦ ἄλλου... Ἀμοιβαῖος φόβος ὅτι εἶναι δυνατὸ νὰ ἐξαπολυθεῖ ἐκατέρωθεν, κεραυνοβόλα πυραυλικὴ ἐπίθεση ποὺ θὰ τὶς παραλύσει, ὑπάρχει καὶ μάλιστα σοβαρός. Ἀλλὰ ἐμπιστοσύνη — ποὺ θὰ ἔκανε τὸν κόσμο πολὺ καλύτερο καὶ τὴ ζωὴ πολὺ εὐκολώτερη— δὲν ὑπάρχει. Ἐπὶ δεκαετίες τώρα τὶς σχέσεις ἀνάμεσα στὰ δυὸ μεγάλα «τράστ» — Ἀνατολὴ καὶ Δύση — χαρακτηρίζει μιὰ αὐξομειούμενη ἔνταση. Ἡ κοινὴ προσπάθεια, ποὺ ὁδηγεῖται καὶ ἀπὸ τὸν φόβο τοῦ πολέμου, τείνει στὴν μείωση τῆς ἔντασης, στὴ λεγόμενη «ὕφεση» ποὺ ἀκολούθησε τὴν τεράστια κρίση τῆς Κούβας ἐπὶ Κένεντυ, ποὺ πάρα λίγο νὰ ὁδηγήσει τὴν ἀνθρωπότητα στὸν τρίτο παγκόσμιο πόλεμο.

Ἕνας ἁπλὸς παρατηρητὴς χωρὶς ἰδιαίτερες γνώσεις διπλωματίας, βλέποντας τὶς «τοπικὲς κρίσεις», σὲ νευραλγικὲς περιοχὲς τοῦ πλανήτη, ὅπως σήμερα ἡ Ἀφρικὴ καὶ ἡ Ἀσία, ἡ Μέση Ἀνατολὴ καὶ τμήματα τῆς Εὐρώπης, θὰ μποροῦσε νὰ διατυπώσει τὴν ἄποψη ὅτι «τὰ πράγματα δὲν πάνε καλὰ στὸν κόσμο».

Ἀλλὰ ὁ Βρεταννὸς καθηγητὴς διεθνῶν σχέσεων Ἄλιστερ Μιοῦκαν, (συνέβαλε κατὰ πολὺ στὴ διαμόρφωση τῆς ἀμυντικῆς στρατηγικῆς τοῦ ΝΑΤΟ) ἔγραψε σ' ἕνα ἀπὸ τὰ τελευταῖα ἄρθρα του πρὶν τὸν θάνατό του, τὸ 1976: «Ἡ διατήρηση τῆς ὑφέσης ἀνάμεσα στὶς δυὸ ὑπερδυνάμεις δὲν θὰ εἶναι εὔκολη ὑπόθεση μέσα στὴν προσεχῆ δεκαετία. Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει ἀναγκαστικὰ ὅτι θὰ εἶναι καὶ ἀδύνατη. Μιὰ δυσκολία πηγάζει ἀπὸ τὶς ἀβεβαιότητες τῆς ἀμερικανικῆς πολιτικῆς κατάστασης, ἰδιαίτερα ἀπὸ τὸ εἶδος τῶν τάσεων ποὺ θὰ ἐπικρατήσουν στὰ δυὸ μεγάλα πολιτικὰ κόμματα δημοκρατικὸ καὶ ρεπουμπλικανικό, καθὼς καὶ ἀπὸ τὴν ἐξέλιξη τῶν σχέσεων ἀνάμεσα στὸ Κογκρέσσο καὶ τὴν ἐκτελεστικὴ ἐξουσία. Ἂν οἱ Ἀμερικανοὶ γίνουν ἐσωστρεφεῖς περισσότερο ἀπ' ὅσο εἶναι στὸν χῶρο τῶν διεθνῶν σχέσεων, τοῦτο θὰ μποροῦσε νὰ ὁδηγήσει σὲ παθητικὴ ἀντίληψη τῆς ὑφέσης, μιὰ ἀντίληψη ποὺ ἀποδέχεται ἁπλῶς τὶς ἐπιτυχίες τοῦ παρελθόντος στὸν τομέα αὐτὸν καὶ δὲν δέχεται νὰ προχωρήσει σὲ ἄλλες. Ὅμως οἱ ἀβεβαιότητες δὲν περιορίζονται στὸν χῶρο τῆς ἀμερικανικῆς πολιτικῆς σκηνῆς. Πολλοὶ φοβοῦνται γιὰ τὸ τί θὰ συμβεῖ ὅταν ἀλλάξει ἡ ἡγεσία στὴ Σοβιετικὴ Ἕνωση καὶ ἀναρωτιοῦνται μὲ τὶ νέες καταστάσεις μπορεῖ νὰ ὁδηγήσει ἡ ἐπιρροὴ τῶν στρατιωτικῶν στὴ νέα σοβιετικὴ ἡγεσία.

Στὰ χρόνια μετὰ τὸν δεύτερο πόλεμο, οἱ ἰδεολογικὲς διαφορὲς ἀνάμεσα στὴν Σοβιετικὴ Ἕνωση καὶ τὶς καπιταλιστικὲς χῶρες παραμερίστηκαν μερικῶς ὕστερα ἀπὸ περιόδους «σκληρῆς ἐντάσεως» καὶ τὴ θέση τους πῆραν πρακτικὲς ἐπιδιώξεις ὅπως ἡ κατοχύρωση τῆς ἀσφάλειας καὶ ἡ προαγωγὴ τῆς εὐημερίας.

ΤΟ ΤΑΧΥΤΕΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΟ
Ε)Γ—Ο)Γ "ΙΟΝΙΣ"
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΩΡΑ 13.15' ΓΙΑ
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ — ΙΘΑΚΗ
ΚΑΘΕ ΔΕΥΤΕΡΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
ΠΡΟΕΚΤΑΣΙΣ ΣΤΟΥΣ ΠΑΞΟΥΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΕΡΚΥΡΑ
Κεντρικὸ Πρακτορεῖο: Γ. ΜΟΡΦΥ ΚΑΙ ΥΙΟΣ
ΟΘΩΝΟΣ - ΑΜΑΛΙΑΣ 6, ΤΗΛ: 420-700, 421-183, 277-329

ΔΙΑ ΣΑΜΗΝ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΣ ΩΡΑ 13.45
ΜΕ ΤΟ ΠΟΛΥΤΕ